

iskolák fizika tanításának eredményesebbé tételéhez kíván hozzájárulni. Igen melegen ajánljuk minden fizikát tanító kartárs szíves figyelmébe.

Babiczy Ede.

Dr. Beyer Edéné : Útmutató a népiskolai írvaolvasás tanításához az új írásmód (a zsinórirás) alapján. Budapest. 1939: 198. l.

Az Útmutató a zsinórirással kapcsolatos írvaolvasási módszert oly alaposan, kimerítően és mindamellott megkedveltetően ismerteti, hogy a művet tanulmányozó szakember minden nehézség nélkül ismeri meg a zsinórirást, annak minden előnyét s egyúttal a módszert is, amely játszva tanít gyermeket, felnőttest tetszetős, vi lágos és jól olvasható folyóírásra.

A világháborút követő átalakulások követelőleg sürgették a régi dőlt írás korszerűsítését. A hazai és külföldi írásszakértők haladó része tudományos tárgyi és lélektani kísérletek alapján megállapították a régi írás hátrányait s ugyanakkor megindult a korszerűsítési folyamat: az álló zsinórirás kifejlesztése.

Előnyei.

1. Egyenes testtartás, ami nem vezethet gerincferdülésre.
2. A legtermészetesebb irányú és részarányú leegyszerűsített álló betűk.
3. Az egyéni adottságokat nem gátló vonalozatlan sima papír, amelyen úgy a kisírású, mint a nagyírású egyén gátlásmentesen ír h t.
4. A gömbvégű, egyenletes vastagon író toll.
5. A folyóírás zavartalanságának rendsz. res reánevelés által való biztosítása.

E pontokba tömörített előnyök egyszerűvé és ezzel kedveltté teszik az írást még azok részére is, kik ezideig — félve a technikai nehézségektől — írásiszonyban szenvedtek.

Beyerné Kispesten, nagylétszámú és szegény sorsú szülők gyermekeiből benépesült osztályban végzett eredményes kutató munkát. Közel egy évtizedig foglalkozott a zsinórirás elméletével s gyakorlatával, míg eljutott az Útmutató megírásához.

Munkája az írástanítás új korszakának a diadalmas megindulása. Már nem keresés, kutatás, hanem kiforrott módszer, amely igazán útmutató arra, hogy az egész nemzet írását — kitartó és rendszeres munkával bár — minden nehézség nélkül kialakítsuk.

Kihangsúlyozott előnye az, hogy lélektani és gyakorlati kutatásai folytán egyszerűsítette a módszert azzal, hogy elhagyta az átmeneti írás tanítását.

Módszerében e hármas fokozatot létesítette :

1. Előgyakorlatok.
2. Kiinduló írás.
3. Folyóírás.

Módszerével már az első osztályban megalapozza a gyermek folyóírását. Tehát azt a folyóírást tanulja meg, amit egész életén át használni fog. Ezzel szemben gondoljunk vissza az eddig használatos írástanításra! Első osztályban megtanítottuk a dőlt, egyenlőtlen részarányú betűk írását. Mennyi nehézséggel járt, mire — különösen régebben — a dőlt, több részből álló és különböző árnyalatú betű elkészült. Nemcsak a gyermek, hanem a tanító is belefáradt és már az írás gondolatára is gátlást érzett. De ez csak a kiinduló írás volt, ami nem volt alkalmas a folyóírásra. A folyóírást pedig módszeres tervszerűséggel senki sem tanította. Mindenki saját egyéni találékonyásával alakította ki egyéni folyóírását. Hogy aztán ez az egyéni folyóírás nagy általánosságban milyen volt, az aztán köztudomású.

Ma már — hála Istennek — ott tartunk, hogy a dinamikus kor gyermekei részére van írásunk és van Útmutatónk, melynek követése sok-sok kedves órát szerez majd mindazoknak, akik azt magukévá teszik. A új írás elsajátítása után megjön az írási kedv is és erősen csökken az írásiszony.

Beyerné Útmutatójában igen szerencsésen, tömören és a mellett könnyedén adja közkincsül gazdag elméleti és gyakorlati tapasztalatait. Összefonítja a régi és új írást, majd a gyermek íróeszközeit. Szemlélteti a sordízt, bemutatja az előkészítő mozgási gyakorlatokat, majd feldolgozza az előgyakorlatokból levezetett betűcsoportokat. Kimutatja az új írás és olvasás kapcsolatának feltűnő értékét, majd végigvezet bennünket a tanítás minden mozzanatán. Mindent közvetlenül, mese burkolatban ad. A gyermek játszva jut a folyóírásig. Az erre való áthajlás élvezetes és kedvverítő, mert: „Táncolnak a betűk!” Ahogy meséli, összefogodzkodnak, táncra perdülnek s szinte varázsütésre születik meg a folyóírás. Ennek fokozatos fejlesztését szintén feldolgozza. Művében kidolgozott tanmenetet ad úgy az osztott, mint az osztatlan iskola számára. Hogy munkája teljes legyen, csatol olvasótáblákat és bemutatja a tanítás során felhasznált képeket is.

A mű értékeit az alábbi pontokban tömöríthetjük.

1. A zsinóriráshoz szükséges egyenes testtartás az egészséget s a gyermeki test fejlődését nem akadályozza.

2. Biztosítja a szép és olvasható folyóírás állandóságát úgy a magasabb osztályokban, mint az életben.

3. Megkedvelteti az írást.

4. Szolgálja a jobb olvasási és helyesírási, valamint fogalmazási eredményt.

5. Hatalmas propaganda lehet az egységes nemzeti írás megteremtésével a nemzeti egység gondolatának.

6. Szolgálja a katonás, egyenes jellem kifejlesztését.

7. Tanmenetét az osztatlan iskolák részére is feldolgozta, úgy, hogy ezen iskolák vezetői is jobb eredményt érhetnek el a zsinórirás bevezetésével.

Mindezek oly előnyök és oly kimagasló értékek, melyek eleve sugalló erővel hirdetik, hogy az írástanítás terén korszakalkotó fordulathoz értünk. Kívánom, hogy a magyar tanítóság most is megértse a kor hívó szavát s mielőbb tanítsa széles e hazában az élet írását, melyhez az Útmutató s a Gyermekvilág ABC teljes sikerrel hozzásegíti.

Tóhelyi Ferenc.

LAPSZEMLE.

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. 1938—39. évf.

Bíró Béla: Hősök tisztelete az iskolában. Húsz évvel a világháború befejezése után még mindig csak annak a hangoztatásánál tartunk, hogy még kellene szervezni iskoláinkban intézményesen a hősök emlékének ápolását. Nem elég tisztelegve elvonulni a hősi emléktábla előtt, vagy fákat ültetni a hősök ligetében, hanem „mély élménnyé kell tenni a magyar hősök hőstetteit, példájukat buzdításul ifjúságunk elé kell tárni, hogy a haza fogalma a hazaszeretettel együtt ne csupán egy színtelen, közömbös frázis legyen a szemükben“. Az eljövendő nagy feladatokhoz a hősök példájából kell erőt merítenie ifjúságunknak. Ha más országokban tudják